

**Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” SA
47-420 Kuźnia Raciborska, ul. Staszica 1**

**Opinia
niezależnego biegłego rewidenta
z badania sprawozdania finansowego
za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2016 roku**

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

dla Walnego Zgromadzenia oraz Rady Nadzorczej

Fabryki Obrabiarek „RAFAMET” SA

Sprawozdanie z badania sprawozdania finansowego

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego Fabryki Obrabiarek „RAFAMET” SA („Spółka”) z siedzibą w Kuźni Raciborskiej, na które składa się:

- sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2016 roku,
- rachunek zysków i strat za rok obrotowy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2016 roku,
- sprawozdanie z całkowitych dochodów za rok obrotowy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2016 roku,
- sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za rok obrotowy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2016 roku,
- sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok obrotowy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2016 roku,
- zasady rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia.

Odpowiedzialność kierownika jednostki i osób sprawujących nadzór za sprawozdanie finansowe

Kierownik jednostki jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego i za jego rzetelną prezentację zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa. Kierownik jednostki jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Zgodnie z ustawą o rachunkowości kierownik jednostki oraz członkowie rady nadzorczej jednostki są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Jesteśmy odpowiedzialni za wyrażenie opinii o tym sprawozdaniu finansowym na podstawie przeprowadzonego przez nas badania.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień rozdziału 7 ustawy o rachunkowości oraz zgodnie z Krajowymi Standardami Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętymi uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 roku z późniejszymi zmianami. Standardy te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Badanie polegało na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w sprawozdaniu finansowym. Dobór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej, w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji przez jednostkę sprawozdania finansowego, w celu zaprojektowania odpowiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej jednostki. Badanie obejmuje także ocenę odpowiedniości przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, racjonalności ustalonych przez kierownika jednostki wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania.

Opinia

Naszym zdaniem, zbadane sprawozdanie finansowe:

- a) przekazuje rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej jednostki na dzień 31 grudnia 2016 roku, jak też jej wynik finansowy i przepływy pieniężne za rok obrotowy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2016 roku, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- b) zostało sporządzone, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, oraz
- c) jest zgodne co do formy i treści z wymogami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. z 2016 roku, poz. 860) oraz innymi obowiązującymi jednostkę przepisami prawa i postanowieniami statutu jednostki.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Opinia na temat sprawozdania z działalności

Nasza opinia z badania sprawozdania finansowego nie obejmuje sprawozdania z działalności.

Za sporządzenie sprawozdania z działalności zgodnie z ustawą o rachunkowości oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa jest odpowiedzialny kierownik jednostki. Ponadto kierownik jednostki oraz członkowie rady nadzorczej jednostki są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie z działalności spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Naszym obowiązkiem było, w związku z przeprowadzonym badaniem sprawozdania finansowego, zapoznanie się z treścią sprawozdania z działalności i wskazanie czy informacje w nim zawarte uwzględniają postanowienia art. 49 ustawy o rachunkowości i czy są one zgodne z informacjami zawartymi w załączonym sprawozdaniu finansowym. Naszym obowiązkiem było także złożenie oświadczenia, czy w świetle naszej wiedzy o jednostce i jej otoczeniu uzyskanej podczas badania sprawozdania finansowego stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności istotne zniekształcenia.

Naszym zdaniem informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności uwzględniają postanowienia art. 49 ustawy o rachunkowości i wymogi Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. z 2016 roku, poz. 860) i są zgodne z informacjami zawartymi w załączonym sprawozdaniu finansowym.

Ponadto, w świetle wiedzy o jednostce i jej otoczeniu uzyskanej podczas badania sprawozdania finansowego nie stwierdziliśmy istotnych zniekształceń w sprawozdaniu z działalności.

W związku z przeprowadzonym badaniem sprawozdania finansowego, naszym obowiązkiem było również zapoznanie się z oświadczeniem jednostki o stosowaniu ładu korporacyjnego stanowiącym wyodrębnioną część sprawozdania z działalności. Naszym zdaniem w oświadczeniu tym jednostka zawarła informacje wymagane zgodnie z zakresem określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz.U. z 2016 roku, poz. 1639, z późniejszymi zmianami). Informacje te są zgodne z mającymi zastosowanie przepisami oraz z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

Katowice, 21 marca 2017

BDO Sp. z o.o.
ul. Postępu 12
02-676 Warszawa

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych nr 3355

Kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie:

Anna Wojciechowska
Biegły Rewident
nr ewid. 12964

Działający w imieniu BDO Sp. z o.o.:

dr André Helin
Prezes Zarządu
Biegły Rewident nr ewid. 90004

Raport
z badania sprawozdania finansowego
Fabryki Obrabiarek „RAFAMET” SA
za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2016 roku

I. CZĘŚĆ OGÓLNA RAPORTU

1. Dane identyfikujące Spółkę

Spółka działa pod firmą Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” Spółka akcyjna.

Siedzibą Spółki jest: 47-420 Kuźnia Raciborska, ul. Staszica 1.

Zgodnie z wpisem do rejestru i statutem Spółki przedmiotem działalności Spółki jest: produkcja i sprzedaż wielkogabarytowych obrabiarek specjalistycznych.

Spółka działa na podstawie:

- statutu Spółki sporządzonego w formie aktu notarialnego dnia 22 maja 1992 roku (Rep. A nr 5815/92) wraz z późniejszymi zmianami,
- kodeksu spółek handlowych.

Dnia 14 grudnia 2001 Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym w Gliwicach - X Wydział Gospodarczy Sekcja Rejestrowa pod numerem KRS 0000069588.

Spółka ma nadany numer identyfikacji podatkowej NIP: 6390001564 oraz numer REGON: 271577318.

Kapitał zakładowy na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosił 43.187 tys. zł i dzielił się na 4.318.701 akcji o wartości nominalnej 10 zł każda.

W 2016 roku oraz do dnia zakończenia badania nie nastąpiły zmiany kapitału zakładowego.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku akcjonariat Spółki zgodnie z informacją Zarządu przedstawiał się następująco:

Akcjonariat	Ilość akcji	Głosów na Walnym Zgromadzeniu
Agencja Rozwoju Przemysłu SA w Warszawie	2.042.214	47,29%
SEZAM IX Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych	1.131.423	26,20%
Krzysztof Jędrzejewski	283.773	6,57%
Michał Tatarek z podmiotami powiązanymi	261.000	6,04%
Pozostali	600.291	13,19%

Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosił 92.438 tys. zł.

Funkcję kierownika Spółki sprawuje Zarząd.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku członkami Zarządu byli:

- Emanuel Longin Wons - Prezes Zarządu
- Maciej Michalik - Wiceprezes Zarządu

W badanym okresie i do dnia zakończenia badania skład Zarządu nie uległ zmianie.

2. Dane identyfikujące podmiot uprawniony i biegłego rewidenta

Badanie sprawozdania finansowego Fabryki Obrabiarek „RAFAMET” SA za 2016 rok zostało przeprowadzone przez BDO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. Postępu 12, podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, wpisany na listę Krajowej Izby Biegłych Rewidentów pod nr 3355.

Wyboru biegłego rewidenta dokonała Rada Nadzorcza badanej Spółki na podstawie uchwały nr 5/X/2016 z dnia 27 czerwca 2016 roku.

Badanie zostało przeprowadzone na podstawie umowy o badanie z dnia 30 czerwca 2016 roku, pod kierunkiem kluczowego biegłego rewidenta Anny Wojciechowskiej (nr ewidencyjny 12964). Badanie przeprowadzono w siedzibie Spółki od dnia 13 lutego 2017 roku, z przerwami, do daty wydania opinii. Było ono poprzedzone przeglądem sprawozdania finansowego za I półrocze 2016 roku i badaniem wstępnym.

Oświadczamy, że BDO Sp. z o.o., jej zarząd oraz biegły rewident wraz z zespołem badającym opisane sprawozdanie finansowe spełniają warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badanym sprawozdaniu finansowym - zgodnie z art. 56 ust. 3 i 4 Ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz.U. z 2016 roku, poz. 1000 z późniejszymi zmianami).

Kierownik jednostki złożył wszystkie żądane przez biegłego rewidenta oświadczenia, wyjaśnienia i informacje niezbędne do przeprowadzania badania.

Nie nastąpiły ograniczenia zakresu badania oraz biegły rewident nie był ograniczony w doborze właściwych metod badania.

3. Informacje o sprawozdaniu finansowym za rok poprzedni

Podstawą otwarcia ksiąg rachunkowych było sprawozdanie finansowe sporządzone za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2015 roku, które zostało zbadane przez Ernst & Young Audyt Polska Sp. z o.o. Sp. k. i uzyskało opinię z badania bez zastrzeżeń.

Sprawozdanie finansowe Spółki za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2015 roku zostało zatwierdzone uchwałą nr 4/II/2016 Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 31 maja 2016 roku.

Uchwałą nr 6/II/2016 Walne Zgromadzenie postanowiło przeznaczyć zysk netto Spółki za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2015 roku w kwocie 1.296 zł na wypłatę dywidendy, 652 tys. zł na pokrycie straty z lat ubiegłych oraz 68 tys. zł na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Sprawozdanie finansowe za 2015 rok złożono w Krajowym Rejestrze Sądowym dnia 2 czerwca 2016 roku.

II. ANALIZA FINANSOWA SPÓŁKI

Poniżej przedstawiono wybrane wielkości z bilansu, rachunku zysków i strat oraz podstawowe wskaźniki finansowe, w porównaniu do analogicznych wielkości za rok lata ubiegłe.

1. Podstawowe wartości z bilansu i rachunku zysków i strat

	(w tys. zł)					
	31.12.2016	% sumy bilansowej	31.12.2015	% sumy bilansowej	31.12.2014	% sumy bilansowej
Aktywa trwałe	82 631	47,4	81 775	53,7	79 129	53,8
Aktywa obrotowe	91 710	52,6	70 545	46,3	67 882	46,2
Aktywa razem	174 341	100,0	152 320	100,0	147 011	100,0
Kapitał własny	92 438	53,0	91 247	59,9	89 867	61,1
Zobowiązania długoterminowe	22 691	13,0	27 366	18,0	15 346	10,5
Zobowiązania krótkoterminowe	59 212	34,0	33 707	22,1	41 798	28,4
Pasywa razem	174 341	100,0	152 320	100,0	147 011	100,0
Wyszczególnienie	1.01.2016- 31.12.2016	% przychodów	1.01.2015- 31.12.2015	% przychodów	1.01.2014- 31.12.2014	% przychodów
Przychody ze sprzedaży	81 775	100,0	63 877	100,0	61 641	100,0
Koszt własny sprzedaży	60 430	73,9	46 403	72,6	44 110	71,6
Wynik brutto ze sprzedaży	21 345	26,1	17 474	27,4	17 531	28,4
Koszty sprzedaży	3 653	4,5	1 575	2,5	2 124	3,4
Koszty ogólnego zarządu	14 536	17,8	13 072	20,5	13 908	22,6
Wynik ze sprzedaży	3 156	3,9	2 827	4,4	1 499	2,4
Wynik pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	1 366	1,7	222	0,3	(217)	(0,4)
Wynik na działalności finansowej	(1 246)	(1,5)	(425)	(0,7)	(775)	(1,3)
Wynik finansowy brutto	3 276	4,0	2 624	4,1	507	0,8
Podatek dochodowy	590	0,7	608	1,0	181	0,3
Wynik finansowy netto	2 686	3,3	2 016	3,2	326	0,5

2. Podstawowe wskaźniki finansowe

	2016	2015	2014
Wskaźniki rentowności			
Rentowność sprzedaży brutto	26,1%	27,4%	28,4%
Rentowność sprzedaży netto	3,3%	3,2%	0,5%
Rentowność majątku	1,6%	1,3%	0,4%
Wskaźniki płynności			
Wskaźnik płynności I	1,7	2,3	1,8
Wskaźnik płynności II	1,5	2,0	1,5
Wskaźniki aktywności			
Szybkość spłaty należności w dniach	292	289	341
Wskaźniki zadłużenia			
Szybkość spłaty zobowiązań w dniach	159	140	186
Wskaźnik zadłużenia	47,0%	40,1%	38,8%

3. Komentarz

Na 31 grudnia 2016 roku, w porównaniu do 31 grudnia 2015 roku odnotowano:

- wzrost aktywów trwałych o 1,0%,
- wzrost aktywów obrotowych o 30,0%,
- wzrost kapitału własnego o 1,3%,
- spadek zobowiązań długoterminowych o 17,1%,
- wzrost zobowiązań krótkoterminowych o 75,7%.

W badanym okresie, w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego, nastąpił:

- wzrost przychodów ze sprzedaży o 28,0%,
- wzrost kosztów działalności operacyjnej o 30,2%,
- wzrost zysku brutto ze sprzedaży o 22,2%,
- wzrost zysku netto o 33,2%.

Wskaźniki płynności pierwszego i drugiego stopnia osiągnęły odpowiednio poziom 1,7 (zalecane wartości 1,2-2,0) i 1,5 (zalecane 1,0-1,2).

W badanym okresie, w stosunku do 2015 roku, cykl inkasa należności uległ wydłużeniu o 3 dni, a wskaźnik szybkości spłaty zobowiązań wydłużył się 19 dni.

Wskaźnik rentowności brutto sprzedaży spadł nieznacznie z 27,4% w roku poprzednim do poziomu 26,1% w roku bieżącym. Wskaźnik rentowności netto sprzedaży wykazuje wartość dodatnią i kształtuje się na poziomie wyższym o 0,1 p.p. w porównaniu do roku poprzedniego - jego wartość wynosi 3,3%.

W trakcie badania sprawozdania finansowego nie stwierdziliśmy niczego, co wskazywałoby na to, że w wyniku zaprzestania lub istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności, Spółka nie będzie jej w stanie kontynuować, co najmniej w następnym okresie sprawozdawczym.

III. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA RAPORTU

1. Ocena systemu księgowości i kontroli wewnętrznej

Spółka posiada dokumentację opisującą przyjęte przez nią zasady rachunkowości, zgodną z wymogami art. 10 ustawy o rachunkowości.

Księgi rachunkowe są prowadzone w siedzibie Spółki. Ewidencja księgowa jest prowadzona komputerowo przy użyciu oprogramowania SIMPLE.ERP wersja 6.00C s.

W trakcie badania sprawozdania finansowego dokonaliśmy wyrywkowego sprawdzenia poprawności działania systemu rachunkowości. Celem badania nie było wyrażenie kompleksowej opinii na temat funkcjonowania tego systemu.

Podczas prac nie stwierdziliśmy nieprawidłowości w księgach rachunkowych mogących mieć istotny wpływ na zbadane sprawozdanie finansowe. Dotyczyło to w szczególności:

- zasadności i ciągłości stosowanych zasad (polityki) rachunkowości, w tym prawidłowości otwarcia ksiąg rachunkowych,
- rzetelności, kompletności i przejrzystości dokumentowania operacji gospodarczych oraz ich poprawnego zakwalifikowania do ujęcia w księgach rachunkowych,
- metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania,
- kompletności, poprawności i ciągłości dokonanych zapisów i ich powiązania z dowodami księgowymi oraz sprawozdaniem finansowym,
- właściwej ochrony dokumentacji księgowej, ksiąg rachunkowych i sprawozdań finansowych.

Inwentaryzację aktywów i pasywów, przeprowadzoną w zakresie, terminach i z częstotliwością przewidzianą w ustawie o rachunkowości można uznać za poprawną, a stwierdzone różnice rozliczono w księgach rachunkowych badanego roku.

2. Informacje o wybranych, istotnych pozycjach sprawozdania finansowego

Najważniejsze pozycje sprawozdania finansowego zostały opisane w notach do sprawozdania finansowego Spółki oraz w sprawozdaniu z działalności Spółki.

3. Informacje dodatkowe

Informacje zawarte we wprowadzeniu do sprawozdania finansowego i informacje dodatkowe zostały sporządzone w sposób kompletny i poprawny.

4. Oświadczenie kierownictwa jednostki

Kierownictwo Spółki złożyło pisemne oświadczenie o kompletnym ujęciu danych w księgach rachunkowych, wykazaniu wszelkich zobowiązań warunkowych oraz o niewystąpieniu istotnych zdarzeń po dniu bilansowym.

Katowice, 21 marca 2017

BDO Sp. z o.o.
ul. Postępu 12
02-676 Warszawa

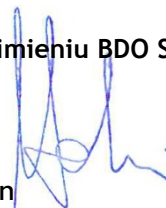
Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych nr 3355

Kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie:

Anna Wojciechowska
Biegły Rewident
nr ewid. 12964

Działający w imieniu BDO Sp. z o.o.:

dr André Helin
Prezes Zarządu
Biegły Rewident nr ewid. 90004